

Innst. O. nr. 64

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra finanskomiteen

Ot.prp. nr. 38 (2008–2009)

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i skatteloven (rederiskatteordningen)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG AV PROPOSISJONEN

1.1 Innledning

Med virkning fra og med inntektsåret 2007 er det vedtatt endringer i rederiskatteordningen som blant annet medfører endelig fritak for skatt på overskudd fra skipsfartsvirksomhet. Omleggingen ble godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA) 3. desember 2008. Som en forutsetning for beslutningen la ESA til grunn at det blir vedtatt enkelte endringer i rederiskatteordningen. Dette er bakgrunnen for endringene som foreslås i proposisjonen.

Det foreslås at valg om å tre inn i rederiskatteordningen skal gjelde for en periode på 10 år. Dersom et selskap trer ut av ordningen før utløpet av 10-årsperioden, skal dette medføre en karenstid for selskapet for den resterende del av bindingstiden. Kvalifiserende selskap som tilhører samme konsern må treffe samme valg med hensyn til om de skal kreve særskilt rederibeskatning.

Departementet foreslår også at selskap hjemmehørende i et annet EØS-land, som tilsvarende aksjeselskap eller allmennaksjeselskap stiftet i henhold til norsk selskapslovgivning, kan tre inn i ordningen dersom selskapet kun driver kvalifiserende skipsfartsvirksomhet med skatteplikt til Norge.

1.2 Bakgrunn

Rederiskatteordningen innebærer en økonomisk fordel for selskapene i form av skattefritak som anses som offentlig støtte. Offentlig støtte er etter EØS-avtalen i utgangspunktet forbudt, men det er likevel

unntak som tillater slik støtte på nærmere vilkår. Som hovedregel må alle offentlige støttetiltak notifiseres til ESA. ESA skal beslutte om et støttetiltak er forenlig med EØS-avtalen innen to måneder etter notifikasjon.

På bakgrunn av korrespondanse med ESA har departementet kommet til at det kan reises tvil om rederiskatteordningen på alle punkter er forenlig med EØS-avtalen i lys av ny praksis fra ESA og EU-kommisjonen, blant annet ved at selskapene ikke må binde seg til å være innenfor ordningen i en angitt periode, at det enkelte selskap velger om det skal tre inn i ordningen (uavhengig av hva konsernforbundne selskap velger) og ved at utenlandsk selskap som utelukkende driver skipsfartsvirksomhet i Norge, ikke kan tre inn i ordningen.

ESA har besluttet å godkjenne omleggingen av den norske rederiskatteordningen under forutsetning av at ordningen justeres på de nevnte punktene samt at det presiseres i forskrift til skatteloven at et rederibeskattet selskap som tilbyr samlet transporttjeneste bestående av sjøtransport med eid eller innleid fartøy samt land- og/eller lufttransport, ikke kan beregne et fortjenesteelement på land- og/eller lufttransporten.

Departementet har sendt forslag om endringer i rederiskatteordningen på høring. Høringsinstansene hadde ikke sterke innvendinger mot forslagene.

1.3 Departementets vurderinger og forslag

1.3.1 Bindingstid

Etter gjeldende regler avgjør det enkelte selskap ved innlevering av selvangivelsen om det skal kreve særskilt rederibeskatning. ESA har pekt på at det er viktig at vilkårene for rederibeskatning medfører at selskapene binder seg for en bestemt periode (bindingstid). Denne perioden er i praksis fra ESA og EU-kommisjonen fastsatt til 10 år.

På denne bakgrunn foreslår departementet at valg om å tre inn i rederiskatteordningen skal gjelde for en periode på 10 år. Bindingstiden skal gjelde for det enkelte selskap, uavhengig av om det er i konsern med andre selskaper som er innenfor ordningen. Trer et selskap ut av ordningen før utløpet av 10-årsperioden, skal dette medføre en karenstid (utestengningsperiode) for selskapet. Selskapet kan i løpet av karenstiden ikke kreve rederibeskatning, men skattlegges etter skattelovens ordinære regler. Karenstidens lengde skal være lik den resterende perioden av bindingstiden.

Fusjoneres to selskaper, er det eventuell gjenstående del av bindingstiden eller karenstiden for det overtakende selskapet som skal videreføres for det fusjonerte selskapet. Fisjoneres et selskap, skal eventuell resterende del av bindingstiden eller karenstiden i utgangspunktet videreføres uendret for både det overdragende og overtakende selskapet.

Departementet foreslår at reglene om bindingstid skal tre i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2007. For selskaper som var innenfor ordningen i 2007 vil det derfor gjelde en bindingstid, som medfører at de må være innenfor ordningen til og med inntektsåret 2016.

Det vises til forslag til ny skatteloven § 8-12 første ledd.

1.3.2 Konsernkrav

I den norske rederiskatteordningen avgjør det enkelte selskap om det skal kreve rederibeskatning eller om det skal skattlegges ordinært. Valget av rederibeskatning skjer derfor uavhengig av om konsernforbundne selskaper krever slik beskatning. Praksis fra ESA og EU-kommisjonen innebærer at valg om rederibeskatning skal skje på konsernnivå.

Departementet foreslår at kvalifiserende selskap som tilhører samme konsern, må treffe samme valg med hensyn til om de skal kreve rederibeskatning. Det foreligger konserntilknytning dersom et selskap på grunn av avtale eller som eier av aksjer eller selskapsandeler har bestemmende innflytelse over et annet selskap. Hvorvidt to eller flere selskaper er i konsern, skal avgjøres på det tidspunkt selskapene i konsernet leverer selvangivelsen. Hvilke krav som stilles for at et selskap skal kvalifisere for ordningen, fremgår av skatteloven §§ 8-13 og 8-11.

Selskap som ikke kvalifiserer for rederiskatteordningen, skal ikke omfattes av et konsernkrav. Et selskap som har karenstid som følge av tidligere brudd på bindingstiden, uavhengig av om dette skyldes vilkårsbrudd eller frivillig uttreden, vil ikke kvalifisere for ordningen. Selskap som trer inn i ordningen etter fisjon med skattemessig kontinuitet, kvalifiserer ikke for rederiskatteordningen i fisjonsåret.

Trer et kvalifiserende selskap ut av rederiskatteordningen (etter utløpet av bindingstiden), må alle konsernforbundne selskap tre ut av rederiskatteordningen. Uttreden som følge av vilkårsbrudd vil derimot medføre at selskapet ikke lenger kvalifiserer for rederiskatteordningen, og derfor ikke omfattes av konsernkravet. Tilsvarende gjelder ved frivillig uttreden av ordningen før utløpet av bindingstiden, fordi selskapet da har karenstid, og dermed ikke kvalifiserer for rederiskatteordningen før etter at karenstiden er utløpt.

Norges Rederiforbund har påpekt at det er enkelte problemer knyttet til å benytte aksjelovens og allmennaksjelovens konserndefinisjon, og at en mer naturlig konserndefinisjon er den som følger av skatteloven § 10-4 der det kreves en nærmere tilknytning mellom selskapene. Departementet bemerker at en slik konserndefinisjon i realiteten ville medføre at mange av selskapene innenfor ordningen ikke vil omfattes av konsernkravet. I tillegg er det knyttet tvil til om en slik konserndefinisjon er i overensstemmelse med ESAs og EU-kommisjonens praksis, og departementet går derfor ikke inn for dette. Det kan imidlertid være vanskelig for enkelte selskap å få tid til å gjennomføre nødvendige beslutningsprosesser dersom konsernkravet blir innført allerede fra inntektsåret 2008. Departementet foreslår derfor at reglene om konsernkrav skal gjelde med virkning fra og med inntektsåret 2009.

Det vises til forslag til ny skatteloven § 8-12 annet ledd.

1.3.3 Selskap hjemmehørende i annen EØS-stat som utelukkende driver skipsfartsvirksomhet i Norge

Selskap hjemmehørende i (eller som bestyres fra) en annen EØS-stat, vil i de fleste tilfellene ikke være skattepliktig til Norge for inntekter fra internasjonal skipsfartsvirksomhet. Det kan likevel reises tvil om den norske rederiskatteordningen diskriminerer selskap hjemmehørende i et annet EØS-land som utelukkende driver skipsfartsvirksomhet her i landet, da slike selskaper ikke kan tre inn i ordningen. Departementet foreslår at selskap hjemmehørende i et annet EØS-land, som tilsvarer aksjeselskap eller allmennaksjeselskap stiftet i henhold til norsk selskapslovgivning, skal kunne tre inn i rederiskatteordningen, dersom selskapet kun driver kvalifiserende skipsfartsvirksomhet med skatteplikt til Norge. Selskapet kan ikke drive annen virksomhet, men kan eie finansaktiva både i utlandet og her i landet.

Selskap som er stiftet i utlandet, men som er skatterettslig hjemmehørende her i landet, skal ikke kvalifisere for den norske rederiskatteordningen.

Norges Rederiforbund har i sin høringsuttalelse foreslått at rederiskatteordningen også "åpnes for sel-

skap som er stiftet i land som Norge har inngått gjensidig avtale om utveksling av informasjon med i skattesaker". Departementet påpeker at forslaget skal ivareta Norges forpliktelser etter EØS-avtalen og går derfor ikke inn for at selskap hjemmehørende i land utenfor EØS-området skal kunne tre inn i rederiskatteordningen.

Endringene skal tre i kraft med virkning fra og med inntektsåret 2008. Det vises til forslag til skatteloven § 8-10 nytt annet ledd.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene antas ikke å ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning, utover at ligningsmyndighetene må øke kontrollen med hensyn til om selskapene oppfyller de nye vilkårene.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klungland, Torgeir Micaelsen, lederen Reidar Sandal, Unn Therese O. Sørensen og Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, Ulf Leirstein, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Svein Flåtten, Linda C. Hofstad Helleland og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og fra Venstre, Lars Sponheim, viser til at forslagene i proposisjonen gjelder endringer i rederiskatteordningen som tar sikte på å oppfylle ESAs forutsetninger for å godkjenne omleggingen av ordningen. Komiteen slutter seg til de foreslåtte lovendringer, jf. utkast til endring av skatteloven § 8-10 og ny § 8-12 i samme lov.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og til merknadene ovenfor, og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i skatteloven (rederiskatteordningen)

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

I

Overskriften til ny § 8-12 skal lyde:

Bindingstid og valg om å tre inn i ordningen for selskap som tilhører samme konsern

Ny § 8-12 første ledd skal lyde:

(1) Valg om å tre inn i ordningen er bindende for det enkelte selskap for en periode på 10 år. Trer et selskap ut av ordningen før utløpet av 10-årsperioden, kan det tidligst tre inn igjen i ordningen etter utløpet av 10-årsperioden.

II

§ 8-10 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i §§ 8-11 til 8-20 gjelder også for selskap hjemmehørende i annen EØS-stat, som tilsvarende selskap som nevnt i første ledd, og som kun driver virksomhet som nevnt i § 8-13 med skatteplikt etter § 2-3 første ledd bokstav b eller petroleumsskatteloven § 2, jf. § 1.

III

Ny § 8-12 annet ledd skal lyde:

(2) Valg om å tre inn i ordningen skal skje samlet for alle kvalifiserende selskap som tilhører samme konsern, jf. aksjeloven § 1-3 og allmennaksjeloven § 1-3, på det tidspunkt selskapene leverer selvangivelsen.

IV

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2009.

Oslo, i finanskomiteen, den 23. april 2009

Reidar Sandal

leder

Svein Flåtten

ordfører

